

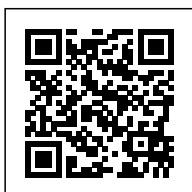

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

852/0

**Návrh poslanců Víta Rakušana, Věry Kovářové, Jana Farského, Petra
Gazdíka, Jany Krutákové a Petra Pávka na vydání zákona, kterým se
mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění
pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: Rakušan V. a další
Doručeno poslancům: 6. května 2020 v 12:39

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2020,

**kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších
předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 158/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 125/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 204/2005 Sb., zákona č. 218/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 414/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb.,

zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 48/2013 Sb., zákona č. 267/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 252/2014 Sb., zákona č. 253/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 98/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona 320/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 349/2019 Sb., zákona č. 363/2019 Sb. a zákona č. 277/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 67 odst. 2 se za poslední větu vkládá tato věta:

„Krajská pobočka Úřadu práce společně se zasláným oznámením, v souvislosti s vyplacením zbývajících částky rodičovského příspěvku podle § 30 odst. 6 informuje osobu, které uplynul nárok na vyplacení dávky, o povinnosti informovat o této skutečnosti zdravotní pojišťovnu, u které je pojištěnec pojištěn ve smyslu § 10 odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění včetně sankcí plynoucích z nesplnění této povinnosti.²⁾“

²⁾ zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

2. V § 70 odst. 1 v první větě se za slova „oznámení o dávce a její výši“ vkládají slova „včetně poučení o oznamovací povinnosti žadatele vůči zdravotní pojišťovně, u které je žadatel pojištěn“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti 1. července 2021.

Důvodová zpráva

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Po dobu příjmu rodičovského příspěvku jako dávky státní sociální podpory ve smyslu ustanovení § 2 písm. b) bodu 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „zákon“) je plátcem zdravotního pojištění za příjemce rodičovského příspěvku stát. Po skončení čerpání rodičovského příspěvku je na příjemci tohoto příspěvku (ať už z jakéhokoli důvodu), aby o skončení jeho pobírání informoval zdravotní pojišťovnu, u níž je pojištěn. Pro účely tohoto oznámení je zdravotní pojišťovně povinen doložit též rozhodnutí o odnětí nebo zastavení výplaty rodičovského příspěvku. O této povinnosti však příjemce příspěvku není nijak poučen, ačkoli její nesplnění může být dle § 44 odst. 1 zákona 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů sankcionováno pokutou až do výše 10.000,- Kč.

Navrhovaná právní úprava reaguje na tuto nerovnost mezi správními orgány a příjemci dávky státní sociální podpory a snaží se proces zefektivnit zavedením povinnosti krajských poboček Úřadu práce, které jsou příslušné k rozhodování o dávce státní sociální podpory, poučit příjemce rodičovského příspěvku o jejich oznamovací povinnosti vůči zdravotní pojišťovně, u které jsou pojištěni, včetně uvedení hrozících sankcí.

2. Vysvětlení principů navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava má za cíl zajistit kontinuitu placení zdravotního pojištění u pojištěnců, kteří ukončili pobírání rodičovského příspěvku jako dávky státní sociální podpory. Zatímco po dobu pobírání rodičovského příspěvku hradí zdravotní pojištění za pojištěnce stát, po jeho ukončení je pojištěnec ve lhůtě 8 dnů od ukončení pobírání této dávky informovat zdravotní pojišťovnu, u které je pojištěn, že již rodičovský příspěvek nepobírá.

Navrhovaná právní úprava se snaží celý proces zefektivnit tím, že krajským pobočkám Úřadu práce, které jsou příslušné k rozhodování o dávce státní sociální podpory ukládá povinnost v rámci zaslaného oznámení příjemce rodičovského příspěvku poučit o jeho povinnostech vůči zdravotní pojišťovně, včetně hrozících sankcí.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhovaná právní úprava splňuje požadavky testu proporcionality, neboť přijatá opatření jsou vhodná k dosažení právní úpravou sledovaného účelu a mohou vést k zákonem sledovanému cíli.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních dvorů orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních dvorů orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními úmluvami, jimiž je Česká republika vázána.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty

Navrhovaná právní úprava nebude mít vliv na státní rozpočet a rozpočty obcí a krajů.

B. Zvláštní část

K Čl. I

K bodu 1

Navrhuje se, aby krajské pobočky Úřadu práce, které jsou příslušné k rozhodování o dávce státní sociální podpory měly povinnost v rámci zaslaného oznámení příjemce rodičovského příspěvku poučit o jeho povinnostech vůči zdravotní pojišťovně, včetně hrozících sankcí.

K bodu 2

Navrhuje se, aby oznámení o dávce a její výši, které zasílají příjemcům rodičovského příspěvku krajské pobočky Úřadu práce obsahovalo též poučení o oznamovací povinnosti žadatele vůči zdravotní pojišťovně, u které je žadatel pojištěn.

K čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti 1. července 2021.

V Praze dne 5. května 2020

Předkladatelé:

Mgr. Vít Rakušan v. r.
Ing. Věra Kovářová v. r.
Mgr. Jan Farský v. r.
Mgr. Petr Gazdík v. r.
Ing. Jana Krutáková v. r.
Ing. Petr Pávek v. r.

Platné znění příslušných částí zákona s vyznačením změn:

§ 67

(1) Řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti oprávněné osoby podané příslušné krajské pobočce Úřadu práce na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí. Žádost lze podat nejdříve 60 dnů přede dnem, od kterého oprávněná osoba o dávku státní sociální podpory žádá.

(2) Řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejím odnětí nebo o zastavení její výplaty se zahajuje na návrh oprávněné osoby nebo z moci úřední krajskou pobočkou Úřadu práce. Řízení se nevede v případě změny výše dávky, jejího odnětí nebo zastavení výplaty dávky podle § 61 a v případě výplaty rozdílu mezi výší rodičovského příspěvku a dávek nemocenského pojištění podle § 30b odst. 3; o těchto skutečnostech se vydává oznámení. Řízení o změně výše dávky a řízení o zastavení její výplaty se nevede v případě vyplacení zbývajících částky rodičovského příspěvku podle § 30 odst. 6; o této skutečnosti se vydává oznámení. **Krajská pobočka Úřadu práce společně se zaslaným oznámením, v souvislosti s vyplacením zbývajících částky rodičovského příspěvku podle § 30 odst. 6 informuje osobu, které uplynul nárok na vyplacení dávky, o povinnosti informovat o této skutečnosti zdravotní pojišťovnu, u které je pojištěnec pojištěn ve smyslu § 10 odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění včetně sankcí plynoucích z nesplnění této povinnosti.²**

²⁾ **zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů**

(3) Řízení o volbě nároku podle § 30 se zahajuje na základě písemné žádosti oprávněné osoby, pokud tato osoba o volbu nároku nepožádala v písemné žádosti o přiznání rodičovského příspěvku.

(4) Pokud není oprávněná osoba svéprávná jednají za ni její zákonní zástupci, není-li dále stanoveno jinak. Je-li nezletilá oprávněná osoba svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné osoby, zastupuje ji v řízení o dávkách namísto zákonného zástupce tato osoba. Je-li nezletilá oprávněná osoba v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, zastupuje tuto osobu v řízení o dávkách tento ústav (zařízení). Jde-li o rodičovský příspěvek nebo porodné, má právo jednat v řízení o tuto dávku i nezletilý rodič starší 16 let a může mu být tato dávka vyplácena. Brání-li zletilé oprávněné osobě duševní porucha samostatně právně jednat, může ji v řízení o dávkách zastupovat člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování této osoby bylo schváleno soudem.

§ 70

(1) Rozhoduje-li krajská pobočka Úřadu práce o dávce v případech, kdy se nevydává rozhodnutí, je povinna žadateli doručit písemné oznámení o dávce a její výši **včetně poučení o oznamovací povinnosti žadatele vůči zdravotní pojišťovně, u které je žadatel pojištěn**, není-li dále stanoveno jinak. Písemné oznámení se nedoručuje, nenáleží-li výplata dávky podle § 51 odst. 1 věty třetí a v případech zastavení výplaty dávky podle § 51 odst. 2 věty čtvrté, odst. 3 věty druhé a odst. 5 věty čtvrté. Písemné oznámení o dávce se nedoručuje do vlastních rukou.

(2) Proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky do 30 dnů ode dne výplaty

a) první splátky dávky po jejím přiznání nebo ode dne výplaty dávky,

b) první splátky rodičovského příspěvku po změně jeho výše, nebo

c) zbývající částky rodičovského příspěvku spolu s částkou náležející za předcházející kalendářní měsíc podle § 30 odst. 6.

(3) V případech podle § 67 odst. 2 věty druhé lze uplatnit námitky do 30 dnů ode dne první splátky dávky po změně její výše nebo ode dne odnětí nebo zastavení výplaty dávky.

(4) Námitky se podávají písemně u příslušné krajské pobočky Úřadu práce, která dávku přiznala. Krajská pobočka Úřadu práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o dávce. K námitkám, které byly podány opožděně, se nepřihlíží.

(5) Oznámení se nedoručuje, dojde-li ke změně dávky z důvodu zvýšení částek životního minima nebo u nezaopatřeného dítěte z důvodu dosažení věku stanoveného pro používání vyšší částky životního minima. Pro podání námitek platí odstavce 2 až 4 obdobně.

(6) O zvýšení či snížení přídavku na dítě provede krajská pobočka Úřadu práce na základě získaných údajů pouze záznam, který založí do spisu. Proti tomuto postupu lze uplatnit námitky, pro jejichž podání platí odstavce 2 až 4 obdobně.